

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
 «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
 Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
 Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем
СИЛАБУС
 навчальної дисципліни

«Моделювання в управлінні соціально-економічними системами»

на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економіка підприємства
Спеціальність	050 Економіка
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада доцент кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

Кузьменко Олександра Костянтинівна
 кандидат економічних наук, доцент

Профайл викладача	http://www.ek.puet.edu.ua/skl.php
Контактний телефон	050- 726-07-03
Електронна адреса	pusku.ek@gmail.com oldrakk@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua
Консультації	очна http://www.ek.puet.edu.ua он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://el.puet.edu.ua

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	формування знань та навичок у магістрів стосовно моделювання в управлінні розвитком підприємства, що є соціально-економічною системою (СЕС). Головним завданням дисципліни є надання студентам ґрунтовних знань щодо моделювання в управлінні соціально-економічними системами, оволодіння навичками самостійного здійснення оцінки та аналізу рівня стану розвитку підприємства.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: екзамен.
Базові знання	Для успішного опанування компетентностей необхідні базові знання з дисциплін освітнього ступеня «бакалавр»: «Сучасні інформаційні та комунікаційні технології», «Економетрика».
Мова викладання	Українська, англійська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинені оволодіти здобувач
<p>ПР 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.</p> <p>ПР 4. Розробляти соціально- економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.</p> <p>ПР 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.</p> <p>ПР 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково- аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.</p>	<p>ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК6.Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК8.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>СК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.</p> <p>СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.</p> <p>СК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.</p> <p>СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1 «Теоретичні основи моделювання та управління соціально-економічних систем»		
Тема 1. Основні поняття щодо моделювання та управління соціально-економічними системами	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань, завдання самостійної роботи	1. Сформувані 10 тестових питань. 2. Підготувати відповіді на питання: - Методи формалізованого подання систем. - Поняття управління.
Тема 2. Соціально-економічні системи	Обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи	Сформувані 10 тестових питань.
Тема 3. Моделювання соціально-економічних систем у середовищі ANYLOGIC	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; індивідуальних завдань, завдання самостійної роботи.	Сформувані 20 тестових питань. Підготувати доповідь та презентацію на тему: «Використання Мереж Петрі у моделюванні та управлінні».
Модель 2 «Моделі та методи управління соціально-економічних систем»		
Тема 4. Моделювання в управлінні розвитком СЕС на макрорівні	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Сформувані 10 тестових питань.
Тема 5. Моделювання розвитку економічних	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань;	Сформувані 10 тестових питань.

<i>Назва теми</i>	<i>Види робіт</i>	<i>Завдання самостійної роботи у розрізі тем</i>
систем на основі підвищення ефективності маркетингового управління	завдання самостійної роботи	
Тема 6. Моделювання людського капіталу як складової розвитку СЕС	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Сформувати 10 тестових питань.
Тема 7. Управління розвитком виробничо-збутових та розподільчих систем на основі синтезу моделей оптимізації логістичних процесів	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Сформувати 10 тестових питань.
Тема 8. Моделювання фінансово-інвестиційних процесів в завданнях інноваційного розвитку економічних систем	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Сформувати 10 тестових питань.

Інформаційні джерела

1. Єріна А.М. Статистичне моделювання та прогнозування : навч. посібн. / А.М. Єріна. – К.:КНЕУ, 2011. – 172с.
2. Кузьменко О.К. Використання структурно –функціонального моделювання управління розвитком підприємства / О.К. Кузьменко, А.І. Жданов // Економіка сьогодні: проблеми, моделювання та управління : матеріали V Всеукраїнської науково- практичної Інтернет - конференції (18 – 20 листопада 2015 року, м. Полтава). – Полтава : ПУЕТ, 2016. – С. 93–97.
3. Жданова А.В. Оцінка ефективності бізнес-процесів туристичних підприємств / А.В. Жданова // Економіка сьогодні: проблеми, моделювання та управління : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет - конференції (18 - 20 листопада 2015 року, м. Полтава). – Полтава: ПУЕТ, 2016.– С. 186–188. Режим доступу: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/4173/1/Жданова.pdf>. (науковий керівник: Кузьменко О.К.)
4. Математичні моделі та інформаційні технології в сучасній економіці / [Т. С. Клебанова, Л. С. Гур'янова, Н. Д. Богоніколюс та ін.] ; за ред. А. О. Єпіфанова. – Суми: УАБС НБУ, 2007. – 246 с.
5. Моделювання структури життєздатних соціально-економічних систем : монографія / Л.Н. Сергєєва, А. В. Бакурова, В. В. Воронцов, С. О. Зульфугарова – Запоріжжя : КПУ, 2009. – 200 с.
6. Пістунов І. М. Економічна кібернетика : навчальний посібник / І. М. Пістунов. – Дніпропетровськ: НГУ, 2009. – 154 с.
7. Пономаренко В. С. Багатовимірний аналіз соціально-економічних систем : навчальний посібник / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярець. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2009. – 384 с.
8. Рамазанов С. К. Сучасні та перспективні методи і моделі управління в економіці : монографія: у 2 ч. Ч. 1 / С. К. Рамазанов – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», – 256с.
9. Рогоза М. Є. Нелінійні моделі та аналіз складних систем : навчальний посібник : в 2 ч. Ч. 1 / М. Є. Рогоза, С. К. Рамазанов, Е. К. Мусаєва. – 2-ге вид., зі змінами. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. – 300 с.
10. Федосєєв В.В. Экономико-математические методы и прикладные модели: Учебное пособие для вузов / В.В. Федосєєв, А.Н. Гармаш, И.В. Орлова и др.; под ред. В.В. Федосєєв. – 2-е изд-во, перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005 – 304 с.
11. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання : навч. посібник. В.Г Герасимчук – К. : КНЕУ, 2000. – 360с.
12. Котлер Ф. Маркетинг-менеджмент / Ф. Котлер, К. Келлер . – 12-е изд. ; перевод с англ. С. Жильцова., М. Жильцова., Д. Раевской – СПб. : Питер, 2007. – 814 с.
13. Кошкар'єв О.П. Методи і моделі прийняття управлінських рішень навчальний посібник / О.П. Кошкар'єв, А.О. Коломицева. - Донецьк: СПД Купріянов. – 2010. – 377с.
14. Нивен Пол Р. Сбалансированная система показателей – шаг за шагом: Максимальное повышение эффективности и закрепление полученных результатов. – М.: ИНФРА-М, 2007. – 325 с.
15. Ольве Нильс-Горан, Рой Жан, Веттер Магнус. Сбалансированная система показателей. Практическое руководство по использованию / Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2006. –

16. Хачатрян С.Р., Пинегина М.В., Буянов В.П. Методы и модели решения экономических задач: Учебное пособие. – М.: Издательство «Экзамен», 2005. – 384 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office, AnyLogic, Mathcad, AllFusion Process Modeler, Ms Excel.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти:

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

<i>Види робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Модуль 1 (теми 1-3): обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); поточна модульна робота (10 балів)	28
Модуль 2 (теми 4-8): виконання навчальних завдань (27 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); поточна модульна робота (10 балів)	32
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка за шкалою ЄКТС</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни